

**Institutul Integrare Europeană
și Științe Politice al AȘM**

**Cu privire la contribuția științei academice
la cercetarea problemelor social-politice
stringente ale țării: fenomenul migrației**

Ședința CSȘDT din 26 mai 2011

Raport, Director IIEȘP, prof. Victor Moraru

Institutul Integrare Europeană și Științe Politice al AȘM

Aș vrea să încep, făcând referință la câteva gânduri care au fost vehiculate în mass-media de la noi chiar în ziua de ieri:

- **Moldova se numără printre țările cele mai afectate de migrație, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung.**
- **În Republica Moldova sunt peste 150 mii de copii, care au cel puțin un părinte plecat în străinătate deja de mult timp**
- **20 la sută dintre copiii moldoveni au cel puțin un părinte peste hotare. În cazul a 10 la sută dintre minori, sunt plecați ambii părinți.**

Sunt niște date care reflectă o situație destul de dramatică. Și este clar că este nevoie de o examinare științifică atentă a acestui fenomen.

Amploarea fenomenului migrației

Datele statistice denotă faptul că migrația reprezintă un fenomen de dimensiune mondială, cu evidente implicații politice, sociale și economice. Conform datelor ONU, în anul 2000, numărul migranților în lume se ridică la cifra de 175 de milioane de oameni, aproape 3 % din populația globului. Datele mai recente indicau deja asupra a 200 de milioane de migranți. În orice caz, la începutul secolului al XXI-lea, statisticile internaționale arătau că o persoană din 35 este migrant, și, dacă s-ar face o presupunere că toți aceștia s-ar putea afla într-un anumit teritoriu delimitat, ei ar constitui o a șasea țară din lume ca număr al populației.

Migrația, în special, a forței de muncă a cuprins Republica Moldova, fiind o trăsătură relevantă a proceselor social-economice și politice actuale.

Cifrele vehiculate indică de la 300 000 – 400 000 până la 700000-800 000 de mii de migranți moldoveni.

Institutul Integrare Europeană și Științe Politice al AȘM

Principalele comunități străine rezidente în Italia (datele ISTAT)

	2005	2010	+ %
România	248.849	953.000	283
Albania	316.659	472.000	49
Maroc	294.945	433.000	46,8
China	111.712	181.000	62
Ukraina	93.441	172.000	84,1
Filippine	82.625	120.000	45,2
Moldova	37.971	109.000	187,1
Polonia	50.794	107.000	110,6
Tunisia	78.230	105.000	34,2
India	54.288	104.000	91,6
Macedonia	58.460	98.000	67,6
Ecuador	53.220	85.000	59,7
Peru	53.378	83.000	55,5
Egipt	52.865	78.000	47,5
Șri Lanka	45.572	75.000	64,6
Bangladeș	37.785	74.000	95,8
Senegal	53.941	71.000	31,6
Pakistan	35.509	60.000	69
Nigeria	31.647	48.000	51,7

Misiunea Institutului – identificarea problemelor de stringență actualitate și propunerea unor soluții chibzuite în vederea optimizării proceselor politico-sociale din republică. În acest sens, așteptările societății sunt mari, și comunitatea academică este obligată să fie sensibilă la acea contribuție științifică, ce ar putea fi utilă societății.

Pe parcursul ultimilor ani, colaboratorii IIEȘP s-au inclus în cercetarea fenomenului migrației.

Însă, cercetarea unui astfel de fenomen complex necesită o concentrare a eforturilor. Secțiunile Institutului – sociologie, studii europene, demografie, au inclus compartimente în proiecte instituționale care ar elucida fenomenul. Am considerat necesar a antrena în această activitate și reprezentanții altor instituții universitar academice. Azi putem vorbi despre constituirea unui grup, preocupat de elucidarea problematicii migraționale.

Ce s-a făcut:

Au fost clarificate propriile fenomene pentru Republica Moldova, au fost evidențiate politicile migraționale ale statului, a fost stabilită etapizarea migrației în Republica Moldova, au fost determinate principalele trăsături ale migrației, ținând de categoriile socio-demografice ale migrantului. Putem vorbi că avem azi un portret socio-demografic al migrantului moldovean, au fost examinate consecințele migrației pentru starea societății.

Seria: Migrația: probleme și oportunități

1. **Victor Moraru (coord.). *Republica Moldova: provocările migrației*** / Seria "Migrația: probleme și oportunități". - Chișinău: Știința, 2010. – 148 p. – 9,3 c. a. - ISBN 978-9975-67-744-8.
2. **Valeriu Moșneaga, Victor Moraru, Gheorghe Rusnac, Valentin Țurcan. *Fațetele unui proces. Migrația forței de muncă din Republica Moldova în Italia*** / Seria "Migrația: probleme și oportunități". – Chișinău: Editerra Prim, 2011. – 264 p. – 17,2 c. a. – ISBN 978-9975-4126-6-7.
3. **Victor Moraru, Valeriu Moșneaga. (coord.). *Brain Drain. Cazul Republicii Moldova***. – Chișinău, 2011. - 184 p. – 14,0 c. a. (în producție).

Republica Moldova: provocările migrației

- *Politica migraționistă a statului moldovenesc: esența și etapele de bază;*
- *Aspectele socio–economice ale migrației forței de muncă din Republica Moldova;*
- *Problema migrației în agenda politico–mediatică autohtonă;*
- *Particularitățile reglementării proceselor migraționale;*
- *Capitalul uman în contextul proceselor migraționale;*
- *Influența migrației populației asupra economiei Republicii Moldova;*
- *Incidența remitențelor asupra situației economice a Republicii Moldova;*
- *Impactul emigrației asupra pieței muncii în Republica Moldova;*
- *Familia versus migrația: efecte și consecințe ș. a.*

FĂȚEȚELE UNUI PROCES: MIGRAȚIA FORȚEI DE MUNCĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA ÎN ITALIA

VALERIU MOȘNEAGA
VICTOR MORARU
GHEORGHE RUSNAC
VALENTIN ȚURCAN

SERIA Migrația – probleme și oportunități

Fațetele unui proces. Migrația forței de muncă din Republica Moldova în Italia

Aspectele fenomenului migrației, abordate în lucrare:

- Reperetele studiului
- De ce Italia?
- Moldovenii în Italia: schițe pentru un portret socio-demografic
- Motivale plecării la muncă în străinătateCăile și mecanismele accederii în Italia
- Adaptarea socială și integrarea în mediul italian
- Italia în percepția migranților moldoveni
- Treptele integrării în sistemul politic și social italian
- Italianii în viața cotidiană în viziunea moldovenilor
- Migranții în mediul de muncă
- Relațiile migranților cu autoritățile italiene
- Contactele cu baștina
- Revenirea în patrie: frământări, probleme, perspective
- În loc de concluzii
- Istории personale
- Migrația în Italia în opinia experților

Valeriu MOȘNEAGA
Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea
Relații Internaționale, Științe Politice
și Administrative, Catedra Științe Politice.
Doctor habilitat în științe politice, profesor
universitar, șef de Catedră, „Om Emerit”.

Victor MORARU
Academia de Științe a Republicii Moldova,
Institutul Integrare Europeană și Științe Politice.
Doctor habilitat în științe politice, profesor
universitar, director.

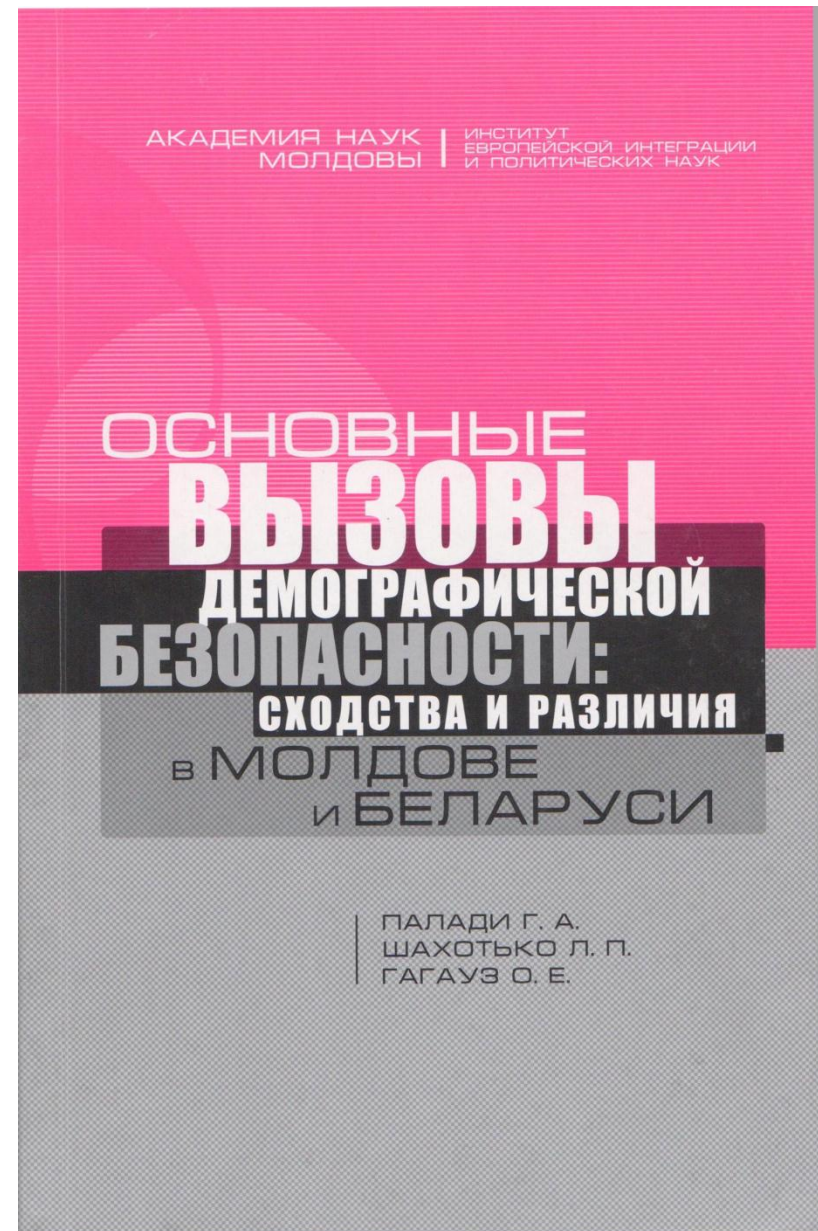
Gheorghe RUSNAC
Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea
Relații Internaționale, Științe Politice
și Administrative, Catedra Științe Politice.
Doctor habilitat în științe istorice, profesor
universitar, academician.

Valentin ȚURCAN
Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea
Relații Internaționale, Științe Politice
și Administrative, Laboratorul de Cercetări
Științifice „Sociologia politicii”.
Doctor în filosofie, conferențiar universitar,
șef de Laborator.

Contribuții la examinarea fenomenului migrației

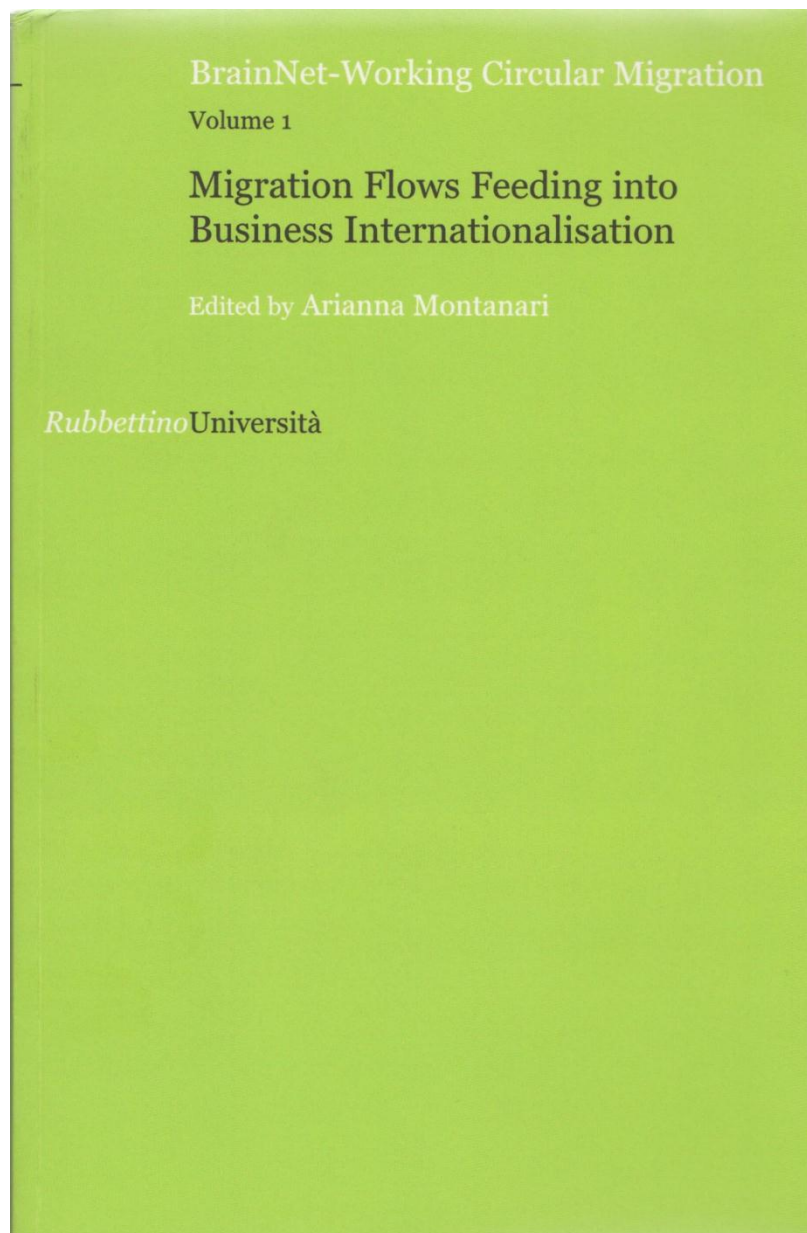
Глава 4. Миграция в Молдове и Беларуси	215
I. Миграция в Молдове	215
1). Структура миграционных потоков	215
2). Трудовая миграция	228
3). Миграционная политика	242
II. Миграция в Беларуси	251
1). Современные тенденции миграции населения	251
2). Международная трудовая миграция	270
III. Сравнительный анализ миграции в Молдове и Беларуси	275

Contribuții la examinarea fenomenului migrației

**Victor Moraru,
Valeriu Moșneaga.
Moldovan Labour
Migration in Italy and
Spain.**

În: ***A. Montanari (ed.).
Migration Flows Feeding
into Business
Internationalisation.*** –
Rome: Rubettino, 2010,
pp. 199-238, 3,3 c.a. –
ISBN 978-88-498-2721-7.

Contribuții la examinarea fenomenului migrației

**Victor Moraru,
Valeriu Moșneaga.**

Молдавська трудова міграція в Італії та Іспанії.

În: *Трудова міграція як інструмент інтернаціоналізації.* –

Львів: Друкарські куншти, 2010. – с. 213 - 252. – 2, 38 с. а. –

ISBN 978-966-96883-3-0.

Міжнародний благодійний фонд
“КАРІТАС УКРАЇНИ”

ТРУДОВА МІГРАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ

*Збірка матеріалів комплексного дослідження
трудої міграції та ринків праці
(Іспанія, Італія, Молдова, Україна,
Російська Федерація)*

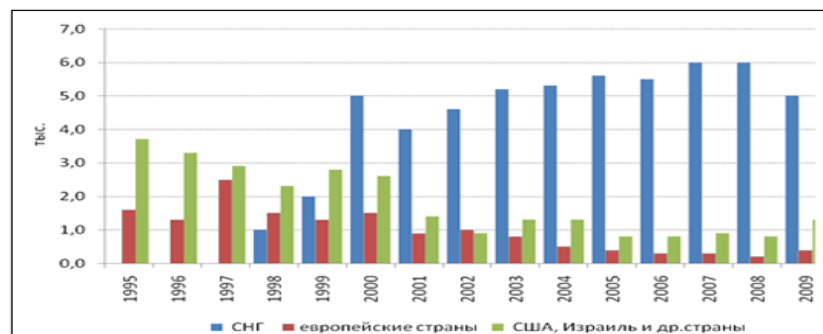
Львів 2010

<http://demoscope.ru/weekly/2011/0455/analit02.php>

Молдова в потоке международной миграции Поалелунжь О.М.

научный сотрудник сектора демографии Института европейской интеграции и политических наук АН Молдовы

После распада СССР векторы миграции населения Молдовы значительно изменились, увеличились потоки эмиграции, которая была вызвана как причинами этнополитического характера, так и другими факторами (воссоединение с семьей и выезд на историческую родину). В 1995-1997 гг. наибольший поток мигрантов пришелся на страны «дальнего зарубежья» – 97% от общего числа мигрантов. Из них выехали в Израиль 41,7%, в Германию - 29,9%, в США - 25,4%. После 1999 г. интенсивность выезда на постоянное место жительства в «дальнее зарубежье» снижается и в 2009 г. на это направление пришлось уже только 21,6 % от общего числа выехавших.

http://www.trm.md/index.php?module=emisiune_int&emisiune_id=23

Emisiunea Vectorul european, Moldova 1, 21.04.2011.

Migrația: beneficii și riscuri

Institutul Integrare Europeană și Științe Politice al AȘM

- Panorama
- Boris Marian.Feredun Tiufecci. Авторы статьи постарались ответить на этот вопрос с помощью науки, а конкретнее – специалистов Института европейской интеграции и политических наук АН Молдовы,
- [http://pan.md/paper/Obshiestvo/Velikoe-](http://pan.md/paper/Obshiestvo/Velikoe-pereselenie-moldavan-blago-ili-zlo-)
- [pereselenie-moldavan-blago-ili-zlo-](http://pan.md/paper/Obshiestvo/Velikoe-pereselenie-moldavan-blago-ili-zlo-)

Institutul Integrare Europeană și Științe Politice al AȘM

Tezele de doctor, axate pe cercetarea problemelor migrației

- Olga Poalelungi. *Aspecte metodologice ale evidenței fluxurilor migraționale din perspectiva integrării europene.* Specialitatea 22.00.03. Cond. șt. – acad. Gh. Paladi.
- Mihaela Cernei. *Impactul fenomenului migrațional asupra copiilor: studiu sociologic efectuat în mediul rural din Republica Moldova.* Specialitatea 22.00.04. Cond. șt. – dr. Gh. Calchei.
- Ina Filipov. *Rolul administrației publice locale în diminuarea și reglementarea migrației: abordare sociologică.* Specialitatea 22.00.04. Cond. șt. – dr. V. Mocanu.